

Latið okkum viðgera broytingar í heilsuverki í einum positivum anda

-Vit royna at halda eitt norðurlendskt støði í heilsuverkinum. Tøl prógva, at tað gera vit bæði hvat jättan og í vissan mun hvat starvsfólki viðvíkur. Tað nyttar ikki bert at proklamera, hvussu vánaligt tað er her í landinum, uttan at hava hóming av, hvussu tað er í londum rundan um okkum, sum vit samanbera okkum við skrivar Andreas Petersen, landsstýrismaður í viðmerking til skiving í Sosialinum um sjúkráhusverkið.

Sosíalurin brúkar meira enn helvtina av forsiðuni 24.11. til at kunngerá ótryggleika á Landssjúkráhusinum.

Inni í blaðnum eru viðmerkingar frá sjúkrasysturum og endurgeiving av tí, sum Maria Hansen og Jens av Rana segdu á fundi mánaðagin tann 20.11.95.

Hesin fundur var fyriskipaður av Sjúkrasystrafelagnum. Evnið skuldi vera konkretar broytingar í heilsuverkinum, og eg segði frá byrjan á fundinum, at eg ikki kundi kommentera konkretar broytingar, nú stýrini fyrri tey trý sjúkráhusini viðgjørdu figgarætlanina fyrri komandi ár, tí tað vildi verið at farið inn í tað arbeiðið, stýrini gera, áðrenn hetta er liðugt.

Sambært sjúkráhuslógini er eitt stýri fyrri hvørt sjúkráhus og hesi hava ábyrgdina av dagliga rakstrinum á sjúkráhusunum saman við einum sjúkráhusstjóra. Sjálvandi skulu hesi sjúkráhusstýri leggja neyvan figgarætlan fyrri komandi ár út frá tí karmi, sum landsstýrið í uppskotinum fyrri figgarlóg fyrri 1996 hevur lagt fyrri Tingið.

Tað sama gera nógvir stovnar undir landinum og eisini privatar fyrirtøkur í hesum døgum, soleiðis at figgarætlanin er klár, tá nýggja figgarárið byrjar.

Í viðmerkingini frá Jens av Rana fekk man ta fatan, at tað var bara at øka jättanirnar mest møgulegt til sjúkráhusverkið og heilsuverkið, uttan at hann segði, hvar pengarnir skuldu koma frá, ella hvørji onnur øki skuldu minskast, ella um skatturin skuldi hækkaast. Hetta hongur ikki saman, Jens av Rana!

Eisini í heilsuverkinum er neyðugt at ansa eftir pengunum og sum viðlagda strukimynd vísir, eru sparringar farnar fram á heilsuverkinum, men ikki í sama mun sum figgarlaga orkan í samfelagnum er minkað. T.v.s., at heilsuverkið hevur fingið prosentvís stórri part av figgararorkuni í landinum, nú síðan kreppan av álvara byrjaði. Hetta er

Table 4.1.2 Health care expenditure as percentage of GDP 1970-1992
Útgiftir til sundheilsu- og sjúkrættir í pct. af BNP 1970-1992

	Denmark	Finland	Greenland	Iceland	Norway	Sweden
1970	6.7	6.3	5.7	6.0	6.7	6.0
1975	6.7	6.3	5.8	6.1	6.8	6.0
1980	6.8	6.3	6.2	6.4	6.8	6.1
1985	6.8	6.3	6.2	6.4	6.8	6.1
1990	6.8	6.3	6.2	6.4	6.8	6.1
1992	6.8	6.3	6.2	6.4	6.8	6.1

1. Not of care for the mentally ill. 2. Not for the health care system.

Source: KIDS

See table 4.1.1

Figure 4.1.1 Health care expenditure as percentage of GDP 1970-1992
Útgiftir til sundheilsu- og sjúkrættir í pct. af BNP 1970-1992

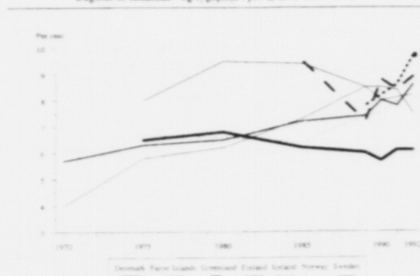

Table 4.2.4 Active health personnel per 100,000 inhabitants calculated as person years. Total and number employed in hospitals 1993
Eftirlitandi til sundheilsuverkið pr. 100.000 íbúggirne úrrekkandi til áðrenn, í alt og heraf áðrenn við sjúkráhusi 1993

	Denmark	Finland	Greenland	Iceland	Norway	Sweden
Physicians	176	172	115	194	219	222
Nurses	87	87	60	92	87	84
Qualified nurses	706	706	258	758	754	757
Qualified medical personnel	176	287	115	496	347	386
Medical personnel	19	27	23	32	47	56
Physiotherapists	53	53	18	106	67	79
Total	71,828	1,430	1,072	1,578	2,029	1,879
100,000 inhabitants	176	172	115	194	219	222
Physicians	176	172	115	194	219	222
Nurses	87	87	60	92	87	84
Qualified nurses	706	706	258	758	754	757
Qualified medical personnel	176	287	115	496	347	386
Medical personnel	19	27	23	32	47	56
Physiotherapists	53	53	18	106	67	79
Total	71,828	1,430	1,072	1,578	2,029	1,879

1. Not of care for the mentally ill.

2. The figure for 1993 includes only hospital personnel.

3. Includes the municipal and regional health services.

4. Not of physiotherapists.

5. Health care staff with a 3-year training programme and a specific field of health care competence. The training has now been replaced by a regular training programme for nurses.

6. Not under 100,000 inhabitants.

The same covers off a statistical indicator 27.

Source: KIDS

See table 4.2.3

1. Not under 100,000 inhabitants.

2. The figure for 1993 includes only hospital personnel.

3. Includes the municipal and regional health services.

4. Not of physiotherapists.

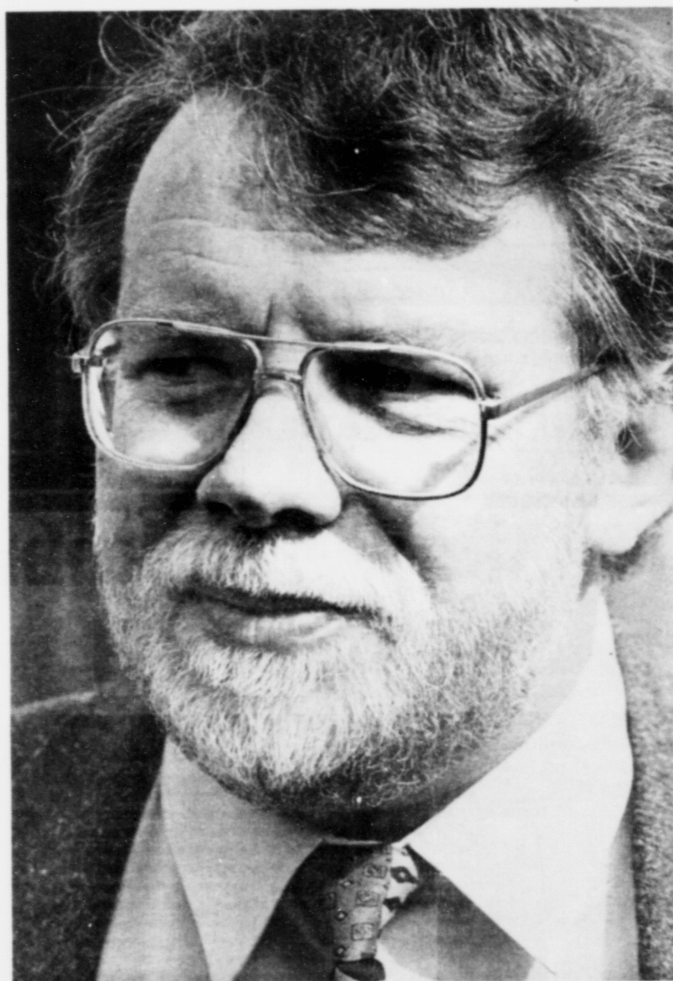
5. Health care staff with a 3-year training programme and a specific field of health care competence. The training has now been replaced by a regular training programme for nurses.

6. Not under 100,000 inhabitants.

The same covers off a statistical indicator 27.

Source: KIDS

See table 4.2.3

Andreas Petersen, landsstýrismaður heldur ikki tað stendur illa til á heilsuøkinum, um vit samanbera okkum við onnur lond

sjálvandi út frá tí, at landsins myndugleikar hava mett, at heilsuverkið ikki kann spara eins nógv og aðra staðir. T.v.s., at heilsuverkið verður upprínter-
að.

Eisini samanlíkná vit okkum við hini norðurlondini, og har brúkti eg upplýsingar frá Healt Statistics in

the Nordic Countries 1993, útgivin av Nordisk Medicinal Statistisk Komite 1995, har øll norðurlondini hava sent síni heilsuhagtøl inn, og umboð í hesi kommitte fyrri Føroyar er Høgni Debes Joensen, landslæknir.

Tað sæst, sambært mynd 1 (4.1.1.), at Føroyar í 1989 brúkt 7.8% av bruttotjóðar-

inntøkuni til heilsuverkið, meðan tær í 1992 brúktu 9.7%, og síðan tá eru ikki stórar broytingar farnar fram. Sjálvandi er talið hækkað av tí, at okkara bruttotjóðarinntøka er fallin so nógv, men tað sigur so eisini, at vit hava ikki skorið nýður samsvarandi fallinum í bruttotjóðarinntøkuni.